

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب على جوارنده

محل اداره :

مشرط القلم

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول او انور

درج ابدله بن آثار اعاده او انور

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياسياتده و بالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و مشوره اسلاميه و دينى ايدى و هفته ده بر نشر انور.

آبونه بدلى

سنه لكى

التى آيلنى

ممالك عثمانيه ايجون ۸۰

روسيه » ۶۰۰

سائر ممالك اجنبيه » ۱۷

۴۰ غروش

۳۰۰ روبله

۹ قرانق

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

صاحب و مؤسلى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريلىر سه سنوى

۲۰ غروش فضله آلير

عدد : ۷۳

۱۵ مجرم ۳۲۸ پنجشنبه ۱۴ كانون ثانى ۳۲۵

اوچنچى جلد

او در یتیمی ارضاع الیسی یوزندن نائل اولدینی الطاف جلیله یه نظر ایدرک
او ارضاعی استعظام ایلش وحیرت و تعجبندن ناشی نفس ارضاعه ندا ایتشد.
[منه] تمیز اولق اوزره منصوب و بوراده نعمت و لطف معناسنه در. [لقد] ده
لام مابعدنده کی جمله نك مضمونی تأکید ایچوندور. [ضعف] مضاعفه دن ماضی
مجهول. مضاعفه: برشی اوزرینه بر مثل و یا امثالی زیاده قلمقده در. [الاجرا]
نائب فاعل، [والجزاء] انك اوزرینه عطف ردیف طریقله معطوف. اجر: بر
شیئك عوض و مكافاته دینور. بوراده [جزاء] ایله مراد اولان معنی ده بودر
[علیها] ده ضمیر حلیمه یه راجعدر، شو حالده [علی] معنای اصلینی اولان استعلا
ایچوندور و یا خود ضمیر منته راجعدر، بوتقدیرجه [علی] تعلیل ایچوندور [من]
جنسها [ضعف] دن حال و ضمیر منته راجع.

واذا سخر الاله اناساً

لسعید فانهم سعداء

حلیمه سعیدیه حقنده ذکر اولنان نعم والطافك رایگان بیورلمسی
جناب حق انی رسول اکرم افندمرك ارضاعی کی بر فعل جمیله موفق
قلمسندن و بوده حلیمه نك سبق سعادتندن نشأت ایلش اولمغله ناظم
حضرتلری دیورکه: الله ناسی بر سعیده مسخر قلدقده انلرده سعیددرلر.
جناب حق انسانلری بر سعید و مبارکک محبت و خدمته مسخر و موفق
قلدقده او محبت و خدمت سببیلله انلرده سعید و فرخنده اولورلر،
چونکه او سعیدك یمن و سعادتق محب و خادمترینده شامل اولور.
اثرده « المرء مع من احب من الاكابر وان لم يعمل بعملهم » دیه وارد
اولمشدر مأل شریفی: کشتی سودیکی اکابر ایله برابردر. هر تقدیر
انلرک عملی ایله عمل ایتسه ده - دیمکدر. ینه اثرده « الارواح جنود
مجندة فما تعارف منها ائتلف وما تناكر منها اختلف » دیه ورود ایتشدور.
مألی: ارواح جموع مجتمعه و انواع مختلفه اولوب بونلردن عالم ارواحده
طباعی بریرینه توافق ایدنلری عالم اشباحه دخول ایلدکلرنده
ائتلاف ایتدیلر و عالم ارواحده طباعی بریرینه توافق ایتیانلری عالم اشباحه
دخوللرنده اختلاف و نفرت اوزره اولدیلر دیمکدر. اما بونك خلافت اوله رق
صالحك طالحه و بالعکس طالحك صالحه محبتی کی بعضاً مشهود اولان
احوال یا طالحده صالحك صفاتنه موافق بر صفت جمیله و یا خود صالحده
طالحك صفات خبیثه سنه موافق بر صفت خبیثه بولنق صورتیلله
بینلرنده لابد بر جهت جامعده اولمسندن نشأت ایدر و محضاً بوندن
طولاییدر که بعضاً صالح و طالح اراسنده انس و محبت حاصل اولور.
روایت اولنور که صلحادن بر ذات ملحدلردن برینی سودیکی جهته
عجبا کندیسند ملحدك صفاتنه موافق بر صفت می وار دیه اندیشه
ایتمسی اوزرینه جناب حق او ملحدده حب آل بیت صفت جمیله سی
بولندیغه او صالحی مطلع قلدی که بوصف جمیله او صالحك صفاتنه
موافق ایدی. حلیمه حضرتلریله زوجنك و اولادینك بالوجوه
سعادتلری تحقق ایتدی، اعظم سعادتلری اولق اوزره شرف اسلام
ایله مشرف اولق بختیار لغنده نائل اولدیلر قطعه آتیه ده حلیمه
سعیدیه نك نائل اولدینی سعادت و بوسعادتك بتون بنی سعد قبیله سی
افرادینه عام و شامل اولدیغه اشارت اولمشدر:

لقد بنعت بالهاشمی حلیمة مقاماً علا فی ذروة العز والمجد [۱]
وزارت مواشیها و اخصب ربها وقد عم هذا السعد کل بنی سعد
ناظم حضرتلرینك حاوی حکمت و موعظه اولان بویتنه علماء
بدیع نزدنده « کلام جامع » اطلاق اولنور. کلام جامع: بر حکمتی و یا
موعظه یی و یا بوکی مثل سائر مجرا سنه جاری حقائقدن برینی آز بر
کله ایله مشتمل اولان سوزدر. ابوالطیب المتنبی نك شو سوزی کی:
واذا كانت النفوس كباراً تعبت فی مرادها الاجسام
جمعنده « جوامع الکلم » دینور. ناظم قدس سره حضرتلرینك
سوزلرنده کلام جامع يك چوقدر.

بیانه اعراب و لغات

[سخر] تسخیردن ماضی. تسخیر: رام و منقاد ایلک و یا خود موفق قلمق
معناسنه در [اناساً] انسانك جمی در و ناس معناسنه در. ناس انك مخفیدر
السعید [الفظی] لمحبة سعید و خدمته [تقدیرنده در] فانهم [ده] [فاء] جوابیه در که
شرط جزا واقع اولان جمله نك اولنده بولنور: « ان تعذبهم فانهم عبادك وان
تعفر لهم فانك انت العزيز الحكيم » نظم جلیلنده اولدینی کی [سعداء] سعیدك جمی در.

برکت زاده اسماعیل حق

[۱] بحر طویلندور و مألی حلیمة سعیدیه نبی هاشمی نك خدمتی سببیلله
ذروة عز و مجده یوکلش بر مقامه واصل اولدی، مواشیسی ارتدی، منزلنده
اسباب تعیش بوللاندی، نائل اولدینی بوسعادت منسوب اولدینی بتون بنی سعد
قبیله سنه عام و شامل اولدی دیمکدر.

اجتهاده دائر

امیرهاد رضنبیلدر:

امام احمد بن حنبل حضرتلری اهل سنت و آثارك طریقسنده
اصول و قواعد اعتباریلله آیروجه بر تجددارانه ایتدی ایتسه ده بو طریقك
ترقی و تکاملی خصوصنده يك بیوک یاردمی اولمشدر. آثار و سنك
جمع و تنقیی اوغورنده. وطنی اولان بغداددن کوفه، بصره، مکه،
مدینه، یمن، شام، جزیره ... یه قدر سیروساحت ایتشدور. جناب
الله کندوسنه بیکلرجه حدیثی حفظ ایددیلله چك قدر کنیش بر قوه
حافظه احسان ایلشیدی.
حضرت امام اسلاف کرامدن توارث طریقله تلقی ایتدیکی اصول
و قواعد متفرقه یی تمامیلله قبول ایتکله برابر آنلری بولندقلری مفهوم
و معنا داخلنده ایضاح ایدرک ثابت بر حاله افراغ ایتشیدی.
صوکره بتون مسائل فرعیة فتمیه یی شو اصول ثابته یه ارجاع
و مذاهب سابقه نك بعض نقاط مخالفه سنی اصولی دائره سنده تنقید ایلدی.
امام احمد بن حنبل حضرتلری فتاوی سنی بش اصل اوزرینه بنا
ایدیوردی:

۱ - نصوص. بر مسئله حقنده کتاب وسنتدن بری موجود
بولنورسه مطلقا اوکا تمسك ایدر. خلافتده وقوعه کلن قوله - کرک
صحابی یه، کرک تابعی یه منسوب اولسون - ذره قدر عطف اهمیت
ایتمزدی.

اوله ذکر ایدیلن فاطمه بنت قیسک ، عمار بن یاسرک نفقه و جنبک تیممی حقنده روایت ایتدکری حدیثله حضرت عمرک مخالفی ثابت اولدینی حالد ، احمد بن حنبل حضرتلری اولری قبول ایدیوردی .

علی ، عثمان ، طلحه ، ابی بن کعب ، ابی ایوب رضی الله عنهم حضراتی اکسالدن طولای غسل واجب اولدیغنه قائل اولیورلردی . حضرت عائشه بالعکس غسلک واجب اولدیغنه دائر حدیث روایت ایدیوردی . ابن حنبل حضرتلری بو خصوصده سنت طرفنده قالدی ؛ اکسالدن طولای غسلک واجب اولماسی طرفی ترجیح ایتدی . معاذ و معاویه رضی الله عنهما مسلمک غیر مسلمدن میراث آله بیلجه جکنه قانع بولنیورلردی . حالبوکه امام احمد بونک خلافتده حدیث صحیحه تصادف ایتیش بولندیغندن مسلم و غیر مسلم بیننده مطلقاً توارث مفقوددر ، دیوردی .

۲ — فتاویٰ اصحاب . — بو مسئله حقنده اصحابک فتوی یاخود قولی بولنورسه حضرت امامده اونی قبول بیورر ؛ آرتق باشقه بر دلیل تحری ایتکه لزوم حس ایتزدی .

۳ — اصحاب کرام اختلاف ایدرلرسه نصوصه الک قریب اولاتی ترجیح ایلردی . بو ، معلوم اولمازسه هیچ بر طرفی ترجیح ایتمه دن وقوعه کلن اختلافی بیان بیورلردی .

۴ — احادیث مرسله واحادیث ضعیفه . — ردلرینی موجب بر شی بولمبدقه بولری قیاسه تقدیم ایلردی .

۵ — قیاس . — اولکی دورت اصوله ارجاع مسئله ممکن اولمادینی صورتده بالضروره قیاسه مراجعت ایدیوردی .

اشته امام احمد بن حنبل حضرتلرینک بتون اصول اجتہادی شو بش مادهیه رجوع ایدر . فقه حنبلینک بتون قواعد کلیه و فروعات عملیه سی شو اصول دائره سنده جریان ایلر ، قطعاً خارجه چیقماز .

ظاهره باقیلیرسه امام ابو حنیفه ، امام مالک ، امام احمد بن حنبل حضراتی بیننده اختلاف وقوعه کله مک ایجاب ایدردی . چونکه شو اصول خمسہ ائمہ ثلاثه دن هیسنجه معتبردر . امام شافعی ایسه ایکنجی ، اوچنجی اصولی رأساً قبول ایتیه یور ؛ دردنجیده دخی احادیث مرسله ، یک سبق بعض شروط داخلنده قبوله مظهر اوله بیلیر . بناءً علیه مذهب حنبلی ایله مذهب شافعی بیننده کنیش بر آچیققلق بولمق لازم کلیردی .

حالبوکه تقشیش و تتبع بو ملاحظه نک تام عکسینی ارئه ایدیورر : یک دیکرینه اک زیاده اوزاق اولاندردن برنجیسی مذهب حنفی ایله مذهب حنبلی در . ایکنجیسی مذهب مالکی ایله مذهب حنبلی در . حنبلی ایله شافعی اوچنجی درجه ده قالیر ؛ بناءً علیه بونلر یک دیکرینه اک یقین اولان مذهبدر .

نصوص ، مذاهب اربعه جه برنجی مرجعدر . هیچ بر مذهب اربابی نص موجود بولندینی صورتده باشقه بر دلیل آرامز . فقط

نصوصه اولان نظارر متفاوتدر : حنفیلرک نصوصه اولان دقتلری یک اینجه در ؛ معانیسنی تحلیل ایدرک غوامضه انفاذ نظر خصوصنده یک عالی بر مقام اشغال ایدرلر . بو جهتدن آنلره رقابت ممکن اوله ماز . لکن سنتک نصوص صرسته کجیریله بیلیمسی ایچون خیلی تقیداته تابع بولندیرلمسی ایجاب ایدیور . حنبلیلرجه احادیث صحیحه دن معدود بر حدیثک حنفیلرجه بعضاً احادیث ضعیفه صرسته بیله کجه مدیکی کورولیور . اشته باخصوص شوکی احوال ایکی مذهبی خیلیدن خیلی یه تبعید ایدیورر : حتی حنبلیلرک حنفیلره قارشو بعض طعن و تشنیعلرینی دعوت ایتدیکی بیله مشهود اولیور .

نصوصده الفاظ و معانینک اشتراکی عموم و خصوص ، افراد و ترکیب ، حقیقت و مجاز ... هپ برر منشأ اختلافدر . ناسخ و منسوخلر حقنده وقوعه کلن اختلافدرده سائر عواملک ایجاب ایتدیردیکی آچیققلغه انضمام ایدیور . مذاهبک آراسی آچیلدقه آچیلور ...

حنفیلر بر مسئلهیه دائر تبععاتلری نتیجه سنده نصوص معتبره موجود بولمادیغنه قانع اولدقدن سوکره بالطبع اجتہاده و قیاسه مراجعت ایدیورلردی . حالبوکه مذاهب سائرجه ، بالخصوص روایت و نقل باینده خیلی واسع بریول تعقیب ایدن حنبلیلرجه او مسئله منصوص بولندیغندن حنفیلر محل نصده قیاس و رأیه مراجعت ایتکه اتهام اولنیورلردی . فقط بتون بو آچیققلغه رغماً حنفیلر ، حنبلیلر ، مالکیلر بیننده نتیجه اعتباریله اختلافات فعلیه شافعیلره نسبت آزددر . مالکیلر ، شافعیلر ، حنبلیلر بیننده اختلافات فرعیه خیلی وسعتله موجود بولندینی حالد امام احمد بن حنبل حضرتلری ، اصحابنک علمای مالکی و شافعیدن استفتا ایدر بیلیمه لرینه مساعده بیوردینی روایت اولنیور . آکلاشایورکه آراده کی شو آچیققلق ، آنجق اختلافات فرعیه دن ، آنجق بعض اصولجه اختلافاتدن نشئت ایتیه یور .

فی الواقع امام ابو حنیفه ، امام ابویوسف ، امام محمد ، امام زفر ... حضراتی آراسنده ده اصولجه ، فروعجه اختلافات یوق دکل . بونکله برابر هپسی بردن مذهب واحده نسبت اولنیورلر . بینلرنده کوزه چاربه جق درجه ده برائتلاف موجوددر ؛ یک دیکرلرینه قارشو طعن و تشنیع ایتدکری ده کوروله یور .

اشته بتون بو ملاحظه لردن طولای ، شو اختلافاتک دخی آز جوق تأثیرینی تسلیم ایتکه برابر آچیققلق حادثه سنک اسباب جدیه سنی باشقه جهتلردن آرامق لازم کلدیکی شبهه سزددر .

بالاده عرض ایدیلدیکی وجهله مالکیلر ، شافعیلر ، حنبلیلر هپسی برسلسله دن آیریلش ؛ روحلری مسلکری اساساً واحددر . مالکیلر سلسله نک بدایت ، شافعیلر وسطه ، حنبلیلر نهایت نقطه لرنده تشعب ایتیشلرددر . بناءً علیه بو مذهبلر آراسنده ذاتاً برمناسبت عرقیه موجوددر . بینلرنده اصولجه ، فروعجه بعض اختلافات وارمش ؛ اولسون بآس یوق ... چونکه مسلکاً متحددرلر . نصلکه

عراقیلر بیننده شواختلاف یوق دکل ؛ فقط هپسنگ مذهب حنفیده
اجتماع ایتهلرینه مانع اولمهور .

بو حالده اولجه عرض ایدیلدیکی وجهله بالعموم فقهاء و مجتهدین
ایکی مرکز منسوب اولیورلرکه : عراق مکتب فقهیسی ، حجاز
مکتب فقهیسی در .

برنجی مکتبه منسوب اولان مذاهب مشهوره : مذهب حنفی ،
مذهب اعمشی ، مذهب شعبی ، مذهب حسن بصری ، مذهب مزنی ،
مذهب امامی ، مذهب زیدی ، مذهب اباضی . . .

ایککنجی مکتبه منسوب اولانلر : مذهب مالکی ، مذهب شافعی
مذهب حنبلی ، مذهب راهویه وی ، مذهب خزیمی . . .

شهره سزدرکه مذاهبک شوصورتله تصنیفی فروعات وقواعد فقهیه جه
اتحاد ایدرک «عراقی» و «حجازی» اولق اوزره ایکی تشکیل ایتهلری
اعتباریه دکلدر . بلکه بتون شومذاهبک روحنی تشکیل ایدن ایکی
اصول اجتهاد مشهور اولیور ، که مذاهب طبعیتلریله یک دیگرندن
آیریلهرق ایکی سلسله ، ارئه ایتهلرینه سببیت ویریور .

عراقیلر کندی اصول اربعهلری دائر سنده احکام شرعیه نکل استخراج
واستنباطی ایچون بذل مساعی ؛ فقه اسلامک توسیع وتأسیسنه سعی
وغیرت ایدیورلردی . بوضورتله مکمل برفقه میدان کلدی . اشته
عراقیلرجه اجتهاد :

«توسیع احکام وتأسیس فقه اسلام ایچونه قانونه مخصوص
دائر سنده ادک اربعه دره استمداد ایتکلدر .»

حجازیلر استخراج واستنباط احکام ایتکلدن زیاده ، احکام جلیله
موجوده بی اصول خمسیه تطبیق ایتکلک صرف مساعی ایدیورلردی .
اشته بوتطبیقات ایکی بوجق عصره قریب اوزون بر زمان طرفنده . . .
نهایت امام احمد بن حنبل حضرتلرینک سعی مدید فوق العاده لریله
ختمه ایردی . بناء علیه حجازیلرجه اجتهاد :

احکام شرعی ، فروعات فقهرینک اصول خمسیه تطبیق وتوفیقی
ایچونه قوانین مخصوصه دائر سنده تبعات رجعیه دره عبارتدر .
کورولیور ، که ایکی مکتبک روح واساسلرینی تشکیل ایدن اوایکی
اجتهاد ، مفهومه حقیقتجه یک دیگرلرینه مایندرلر . علت غائیله لرنده ده
مباینت یوق دکل : بریس تأسیس وتوسیع احکام ایچون ، اوته کیسی
احکامک عندالشرع معتبر ومعتد بها اولماسی ایچون اجتهاد ایدیور .
اشته بومکتبلر آراسنده اولان بتون آچیقلاق هر ایکی طرفه مخصوص
یک دیگرینه مقابل ایکی نوع اجتهادک قبول اولمسه سی نقطه سنه رجوع ایدر .
بو ایکی مکتب آراسنده اولان مختلفات ده تبعات رجعیه
نتیجه سنده مظهر قبول اولیان ویاخود باشقه بر صورتله تظاهر ایدن
مسائلدن عبارت اولیور . حتی اکثریت اوزره حنبلیلر ایله شافعیلر
ومالکیلرک بینلرنده وقوعه کلن اختلافات ده شو قییلندن در .

اوت ، بو آچیقلاقک عرض ایتدیکمز کی ایکی نوع اجتهاده
رجوع ایتسه سی بوایکی سلسله نکل ، بو ایکی مکتبک ابتدای تأسیسلرنده
- مثلاً دور مالکیده - مبهمیه خیلی بوغولمش ، ماهتابده برکولکه

کی خفی بر حالده کوریلدیوردی . فقط دور شافعیده بو ابهام بوخفا
خیلی آزالدی . دور حنبلیده ایسه تماماً زائل اولمش ایدی . چونکه
بو طریق ، سلسله حجازیه تأسیس ایتدیکی کی قالمادی ؛ ترقی ، تکامله
طوغرو یورودی . بالتدریج ایله رایهرک دور حنبلیده منتهاسنه واصل
اولمشیدی . اشته بوزمان اراده اولان آچیقلاقک هانکی نقطه سنه
نشئت ایتش اولدینی بتون وضوحیله میدان علنیه چیقمش ایدی .
بتون بونلره رغماً حقیقت حال نظر ملاحظیه آلینیرسه ایکی
مکتب اره سنده اولان آچیقلاقک یک ظاهری ، یک صوری برشی
اولدینی آکلاشلیور . زیر بو آچیقلاق وسائط ، اصول ، مسلکک بیننده
اولان براختلافدن عبارت اولوب نتیجه اعتباریه هپسی متحد برضایه
املده ، نقطه واحده دره برلشیرلر . اوت ، یوللر باشقه ، فقط هدف
واحد . بریسی تأسیس وتوسیع احکام ایچون جالیشیور ، اوته کیسی
واحدک شرعاً معتد بها اولوب اولمادینی میدان قویق ایچون تبعات
رجعیه طریقله نظر تقشیش ومعیینه دن کچیریور . مکتبلر آراسنده
آچیققانی موجب ایریلقلر اشته بوقدر جق برشیدن عبارتدر . اراده
باشقه هیچ برشی بوقدر .

قزانی حلیم ثابت

[صوکی وار]

نظم اشعار

مفنده ریفتور هرغونک بر مطالعه سی

نظم اشعار ؛ تفکر ، الهام دنیلن ایکی حالت عقلیه نتیجه سیدر .
تفکر برملکه ، بر قدرت ؛ الهام موهبه مخصوصه فطرتدر .
انسائلرک کافه سی بدرجه یه قدر خاصه تفکره مالک اوله بیلیرلر ،
فقط یک از کیمسه لر نصیبه دار الهامدر .

تفکرده عقل اجرای تأثیر ایدر ، الهامده مطاوعت . زیرا
بری انسانک ذاتنده رونما ، دیگرکی موهبه عالم بالادر . بزه بوقوتی
بخش ایدن ، بزدن دها قوتلیدر . عقلک بوایکی خاصه سی شاعرک قلمبنده
یکدیگرینه صورت قویه ده مربوط اولدینی حالده متجلی در .

بعض اصحاب وجد و حالک عبادات وطاعات ایله جلب استغراق
ایللری قیلندن اولهرق ، شاعرده تفکرله الهامی دعوت ایدر .

بری دلارای نظمک رفع نقاب احتجاب ایتسی ، شاعرک سکون ،
سکوت و جمعیت خاطرله موجودیت مادیه سندن تجرد ایتسنه وابسته
اولدینی کی ، بر عالم نوین دیگر صورتنده تجلی ایدن بو عالم داخلیدن
تمامیله مستفید اولمسی ده عالم خارجیه قطع علاقه ایتسنه متوقفدر .
عالم مادی نه زمان شاعرک نظرندن نهان اولورسه ، عالم فکر و خیال
اوزمان پیرایه ساز ساحه بروز اولور . شعرایه خاص اولان تأثرو هیجان
طبعیت عامه نکل فوقنده برعلویت مبعجله بی حائزدر .

قلب اول باول ، حیاتک ایجاباتندن اولان مشاغل سفلیه دن تصفیه
ایدلمکجه سنوحت ایچون امکان متصور دکلدر . زیرا فکر ، اوزرنده کی
بارعلاقنی آتمه دن عالم بالایه پرکشای اعتلا اوله مان . تاریخلری رموز